

1539 22

TWEEDE NADER GEWIJZIGD ONTWERP VAN
WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN,
PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is bij de wet enige nadere voorzieningen te treffen met betrekking tot de inwendige veiligheid van het Rijk in buitengewone omstandigheden, en Wij voorts in overweging genomen hebben, dat artikel 196 der Grondwet voorschrijft bij de wet te bepalen, op welke wijze en in welke gevallen ter handhaving van de uit- of inwendige veiligheid in buitengewone omstandigheden de grondwettelijke bevoegdheden van organen van burgerlijk gezag ten opzichte van de openbare orde en de politie geheel of ten dele kunnen overgaan op andere organen van burgerlijk gezag, alsmede dat de gevolgen daarvan bij de wet moeten worden geregeld;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

In geval van de rechtsorde en het volksbestaan bedreigende op-
roerige beweging, onlusten of soortgelijke stoornissen van de open-
bare orde, rust of veiligheid of van ernstige vrees voor het ontstaan
daarvan, kan ten aanzien van het Rijk of van een gedeelte daarvan
de toestand van verhoogde waakzaamheid dan wel de burgerlijke uit-
zonderingstoestand worden ingesteld.

Artikel 2

1. Wij stellen, op voordracht van Onze Minister-President, het
begin van de toestand van verhoogde waakzaamheid of van de bur-
gerlijke uitzonderingstoestand vast en bepalen daarbij voor welk ge-
bied deze toestanden gelden.

2. Het begin van de toestand van verhoogde waakzaamheid en van
de burgerlijke uitzonderingstoestand wordt niet op een vroeger tijdstip
gesteld dan dat, waarop Onze besluiten, bedoeld in het vorige lid,
algemeen bekend zijn gemaakt op de wijze, door Ons te bepalen.

3. Onze besluiten, bedoeld in het eerste lid, worden geplaatst in
het *Staatsblad*.

Artikel 3

De bevoegdheden, welke deze wet aan organen van burgerlijk
gezag toekent, worden slechts uitgeoefend voor zover zulks met het
oog op de handhaving van de openbare orde, rust of veiligheid naar
het oordeel van die organen geboden is.

Artikel 4

1. Wanneer de toestand van verhoogde waakzaamheid of de
burgerlijke uitzonderingstoestand is ingetreden, wordt zo spoedig
mogelijk een voorstel van wet tot het doen voortduren van die toe-
stand aan de Staten-Generaal gedaan.

2. Is, wanneer Wij een voorstel, als bedoeld in het vorige lid,
hebben gedaan, de zitting der Staten-Generaal gesloten, dan worden
zij onmiddellijk door Ons in buitengewone zitting bijeengeroepen.

3. Wordt het voorstel ingetrokken of niet aangenomen, dan nemen
Wij, op voordracht van Onze Minister-President, een besluit tot be-
eindiging van de toestand van verhoogde waakzaamheid of de burger-
lijke uitzonderingstoestand, met dien verstande, dat het tijdstip van
deze beëindiging niet later mag worden gesteld dan met ingang van
de vierde dag na die, waarop de intrekking of het niet aannemen van
het voorstel plaats vond.

4. Op Ons besluit, bedoeld in het vorige lid, is artikel 2, tweede en
derde lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5

1. De toestand van verhoogde waakzaamheid eindigt:

a. wanneer Wij dit, op voordracht van Onze Minister-President,
bepalen;

b. indien en voor zover ten aanzien van het betrokken gebied de
burgerlijke uitzonderingstoestand, de staat van oorlog of de staat van
beleg intreedt.

2. Op Ons besluit, bedoeld onder a van het vorige lid is artikel 2,
tweede en derde lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6

1. Wanneer de toestand van verhoogde waakzaamheid eindigt,
houden de voorschriften, beslissingen of maatregelen, gegeven of ge-
nommen krachtens de bepalingen van Hoofdstuk II, van rechtswege op
te gelden.

2. De voorschriften, beslissingen of maatregelen blijven echter van
kracht, indien en voor zover ten aanzien van het betrokken gebied de
burgerlijke uitzonderingstoestand intreedt.

Artikel 7

1. De burgerlijke uitzonderingstoestand eindigt:

a. wanneer Wij dit, op voordracht van Onze Minister-President,
bepalen;

b. indien en voor zover ten aanzien van het betrokken gebied de
staat van oorlog of de staat van beleg intreedt.

2. Op Ons besluit, bedoeld onder a van het vorige lid, is artikel 2,
tweede en derde lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8

Wanneer de burgerlijke uitzonderingstoestand eindigt, houden,
onverminderd het bepaalde in artikel 32, tweede lid, de voorschriften,
beslissingen of maatregelen, gegeven of genomen krachtens de bepa-
lingen van de hoofdstukken II en III, van rechtswege op te gelden.

Artikel 9

1. Van Onzentwege wordt aan de Staten-Generaal mededeling
gedaan van hetgeen is verricht krachtens de bevoegdheden, bij of
krachtens deze wet toegekend.

2. Deze mededeling geschiedt zo spoedig mogelijk na herstel van
de normale rechtstoestand.

HOOFDSTUK II

Toestand van verhoogde waakzaamheid

Artikel 10

1. Onze Commissaris in de provincie en de burgemeester handelen
bij de uitoefening van hun bevoegdheden, betrekking hebbende op
de handhaving van de openbare orde, rust of veiligheid, in overeen-
stemming met de aanwijzingen van Onze Minister van Binnenlandse
Zaken.

2. De burgemeester handelt bij de uitoefening van zijn bevoegd-
heden, betrekking hebbende op de handhaving van de openbare
orde, rust of veiligheid, mede in overeenstemming met de aanwij-
zingen van Onze Commissaris in de provincie.

3. Bij twijfel, of de bevoegdheden, bedoeld in de vorige leden, zijn
uitgeoefend in overeenstemming met de aanwijzingen van Onze voor-
noemde Minister en van Onze Commissaris in de provincie, verbinden
de voorschriften, beslissingen of maatregelen, gegeven of genomen
krachtens die bevoegdheden, totdat zij zijn geschorst, vernietigd of
ingetrokken.

4. Ten aanzien van de voorschriften, welke op de voet van dit
artikel zijn uitgevaardigd, blijven de leden 2—5 van artikel 220 van
de gemeentewet buiten toepassing.

Artikel 11

Onze Minister van Binnenlandse Zaken, Onze Commissaris in de provincie en de burgemeester zijn bevoegd bij een ieder inlichtingen in te winnen.

Artikel 12

Onze Minister van Binnenlandse Zaken is bevoegd de vertoning in het openbaar dan wel in tegenwoordigheid van meer dan vijf en twintig personen van door die Minister aangewezen films voor een door hem te bepalen tijdsduur te verbieden.

Artikel 13

1. Onverminderd het bij andere wetten bepaalde zijn Onze Minister van Binnenlandse Zaken, Onze Commissaris in de provincie en de burgemeester bevoegd.

- a. het vertoeven in de open lucht te beperken;
- b. aan personen, ten aanzien van wie ernstig vermoeden bestaat, dat zij de openbare orde, rust of veiligheid in gevaar zullen brengen, te bevelen een gebied te verlaten, of te verbieden zich daarheen te begeven of daarin terug te keren.

2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken is bevoegd aan degene, op wie het bepaalde in het eerste lid onder *b* is toegepast, een tegemoetkoming toe te kennen in de kosten van het levensonderhoud van hem en van degenen, in wier onderhoud hij voorziet.

3. Indien iemand ingevolge het bepaalde in het eerste lid onder *b* niet in de plaats zijner inwoning kan verblijven, is Onze Minister van Binnenlandse Zaken bevoegd hem desverlangd onderdak, verzorging en verpleging voor rekening van het Rijk te verschaffen.

4. Wij geven bij algemene maatregel van bestuur nadere regelen met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in het eerste en tweede lid.

5. In spoedeisende gevallen kan Onze Minister van Binnenlandse Zaken nadere regelen, als bedoeld in het vorige lid, geven of reeds bij algemene maatregel gegeven zodanige regelen wijzigen, aanvullen of buiten werking stellen. De door Onze Minister gegeven voorschriften worden op de wijze, door hem te bepalen, bekend gemaakt.

6. Binnen drie maanden na de vaststelling van voorschriften, als bedoeld in het vorige lid, worden deze door Ons bevestigd. De bevestiging geschiedt in de vorm van vaststelling van de betreffende voorschriften, al dan niet gewijzigd, bij algemene maatregel van bestuur.

HOOFDSTUK III*Burgerlijke Uitzonderingstoestand***Artikel 14**

De bepalingen van Hoofdstuk II gelden mede voor de burgerlijke uitzonderingstoestand.

Artikel 15

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken is, indien en voorzover Wij hem, op voordracht van Onze Minister-President, daartoe machtigen, bevoegd te voorzien in de uitoefening van de bevoegdheden van Onze Commissaris in de provincie en de burgemeester, betrekking hebbende op de handhaving van de openbare orde, rust of veiligheid, door die uitoefening geheel of ten dele aan zich te trekken dan wel daarmede geheel of ten dele een ander orgaan van burgerlijk gezag te belasten.

2. Indien Onze voornoemde Minister van de bevoegdheid, bedoeld in het vorige lid, gebruik maakt, brengt hij dit terstond ter algemene kennis.

3. De leden 2—5 van artikel 220 van de gemeentewet blijven in dat geval buiten toepassing.

Artikel 16

1. Onverminderd het bij andere wetten bepaalde is de burgemeester bevoegd de toegang tot of het gebruik van bepaalde gebouwen, verblijfplaatsen of terreinen voor een bepaalde of onbepaalde tijdsduur te beperken of geheel te verbieden.

2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken geeft nadere regelen met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid. Deze regelen worden op de wijze, door Onze voornoemde Minister te bepalen, bekend gemaakt.

Artikel 17

Onze Minister van Binnenlandse Zaken is bevoegd de vertoning in het openbaar dan wel in tegenwoordigheid van meer dan tien

personen van alle, dan wel van door die Minister niet met name toegelaten films voor een door hem daarbij te bepalen tijdsduur te verbieden.

Artikel 18

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken is bevoegd beperkende bepalingen vast te stellen omtrent het vervaardigen, uitgeven, voorhanden hebben, verspreiden, aanplakken, aanbrengen of in de handel brengen van geschriften, opschriften, tekeningen of afbeeldingen. Hij kan een en ander ten aanzien van bepaalde geschriften, opschriften, tekeningen of afbeeldingen geheel verbieden.

2. De daartoe strekkende beschikkingen van Onze voornoemde Minister worden op de wijze, door hem te bepalen, bekend gemaakt.

Artikel 19

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken is bevoegd door de door hem in overeenstemming met Onze Minister van Justitie aan te wijzen autoriteiten elk stuk, toevertrouwd aan de post of andere instellingen van vervoer, te doen in beslag nemen, openen, onderzoeken, achterhouden, geheel of gedeeltelijk te doen vernietigen of onleesbaar maken.

2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken geeft in overleg met Onze Minister van Justitie nadere regelen met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid. Deze regelen worden op de wijze, door Onze Minister van Binnenlandse Zaken te bepalen, bekend gemaakt.

Artikel 20

1. Onverminderd het bij andere wetten bepaalde is de burgemeester bevoegd te bepalen, dat geen openbare vergaderingen of bijeenkomsten, geen besloten vergaderingen of bijeenkomsten van meer dan tien personen, of geen optochten zullen worden gehouden, dan met zijn schriftelijke vergunning.

2. Aan de vergunning kunnen voorwaarden worden verbonden.

3. Elke vergadering, bijeenkomst of optocht gaat, ook indien voor het houden daarvan vergunning is gegeven, op door of namens de burgemeester gedane vordering terstond uiteen.

4. Dit artikel is niet van toepassing op openbare godsdienst-oefeningen.

Artikel 21

1. Onverminderd het bij andere wetten bepaalde is de burgemeester bevoegd een ieder aan zijn kleding en/of zijn lichaam te onderzoeken dan wel door politie- of opsporingsambtenaren te doen onderzoeken.

2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken geeft in overeenstemming met Onze Minister van Justitie nadere regelen met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid. Deze regelen worden op de wijze, door Onze Minister van Binnenlandse Zaken te bepalen, bekend gemaakt.

Artikel 22

1. Onverminderd het bij andere wetten bepaalde is de burgemeester bevoegd alle plaatsen, ook tegen de wil van de rechthebbende, te betreden dan wel door politie- of opsporingsambtenaren te doen betreden en aldaar onderzoek of huiszoeking te verrichten of door die ambtenaren te doen verrichten. Zo nodig verschaffen zij zich de toegang met behulp van de sterke arm.

2. Is een zodanige plaats een woning, dan treden de politie- en opsporingsambtenaren tegen de wil van de bewoner niet binnen dan voorzien van een algemene of bijzondere schriftelijke door de burgemeester verstrekte last. Van dit binnentreden wordt proces-verbaal opgemaakt, hetwelk binnen tweemaal vier en twintig uren aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en aan degene, in wiens woning is binnengetreden, in afschrift wordt medegedeeld. In dit proces-verbaal wordt van het tijdstip van het binnentreden en van het daarmede beoogde doel melding gemaakt.

3. De ambtenaren, bedoeld in het eerste lid, zijn bevoegd zich bij het betreden door andere personen te doen vergezellen. In het geval, bedoeld in het vorige lid, wordt hiervan melding gemaakt in het proces-verbaal.

4. Onze Minister van Binnenlandse Zaken geeft in overeenstemming met Onze Minister van Justitie nadere regelen met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid. Deze regelen worden op de wijze, door Onze Minister van Binnenlandse Zaken te bepalen, bekend gemaakt.

5. De wet van 21 Juli 1890, *Staatsblad* 127, blijft buiten toepassing.

Artikel 23

1. De autoriteiten, door Onze Minister van Binnenlandse Zaken aangewezen, zijn bevoegd alle voorwerpen, ten aanzien van welke ernstig vermoeden bestaat, dat zij zullen dienen tot versterking van de openbare orde, rust of veiligheid, of uit welke aanwijzingen kunnen worden verkregen omtrent een mogelijke versterking van de openbare orde, rust of veiligheid, te onderzoeken, in beslag te nemen, te doen onderzoeken of in beslag te doen nemen, dan wel het gebruik daarvan te beperken of geheel te verbieden.

2. Van elke inbeslagneming wordt proces-verbaal opgemaakt. Dit proces-verbaal, hetwelk mede de redenen van de inbeslagneming vermeldt, wordt binnen tweemaal vier en twintig uren aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en aan de belanghebbende in afschrift medegedeeld. Voorts wordt van elke beperking en elk verbod aan Onze voornoemde Minister onverwijld kennis gegeven, onder opgave van de redenen, welke tot deze maatregel hebben geleid.

3. Ten aanzien van elke inbeslagneming, elke beperking of elk verbod kan de belanghebbende een bezwaarschrift indienen bij Onze Minister van Binnenlandse Zaken. Onze Minister beslist hierop ten spoedigste.

4. Onze Minister van Binnenlandse Zaken geeft in overeenstemming met Onze Minister van Justitie nadere regelen met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid. Deze regelen worden op de wijze, door Onze Minister van Binnenlandse Zaken te bepalen, bekend gemaakt.

Artikel 24

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken, en, indien onverwijld ingrijpen noodzakelijk is, Onze Commissaris in de provincie zijn bevoegd iedere persoon, ten aanzien van wie ernstig vermoeden bestaat, dat hij de openbare orde, rust of veiligheid in gevaar zal brengen, te doen interneren.

2. Van elke internering wordt proces-verbaal opgemaakt. Dit proces-verbaal, hetwelk mede de redenen van de internering vermeldt wordt binnen tweemaal vier-en-twintig uren medegedeeld aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken, aan de Arrondissementsrechtbank van de woonplaats van de geïnterneerde en aan de geïnterneerde. Indien mededeling van de redenen der internering aan de geïnterneerde strijdig wordt geoordeeld met het belang van de Staat, worden deze redenen in het voor hem bestemde afschrift niet opgenomen.

3. Tegen een internering kunnen schriftelijk bezwaren worden ingediend bij de in het vorig lid bedoelde rechtbank. Indien de geïnterneerde zulks bij zijn bezwaarschrift verzoekt, is de rechtbank gehouden hem zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen één maand na de indiening van het bezwaarschrift te horen. De rechtbank kan ook wanneer geen bezwaarschrift is ingediend, Onze Minister van Binnenlandse Zaken uitnodigen haar inzage te verschaffen van de op een internering betrekking hebbende stukken en haar terzake mondeling alle nodig geachte inlichtingen te verschaffen of te doen verschaffen. Onze Minister is bevoegd bij het verschaffen van schriftelijke of mondelinge inlichtingen mede te delen, dat het openbaar belang zich verzet tegen kennisneming daarvan door anderen dan de rechtbank.

4. Indien tegen een internering een bezwaarschrift is ingediend, brengt de rechtbank haar oordeel daaromtrent zo spoedig mogelijk ter kennis van de geïnterneerde en van Onze Minister van Binnenlandse Zaken. Na ontvangst van het advies van de rechtbank beslist Onze Minister onverwijld op het bezwaarschrift.

5. De rechtbank is te allen tijde bevoegd Onze Minister van Binnenlandse Zaken in kennis te stellen met haar oordeel omtrent een internering, waarvan haar overeenkomstig het tweede lid van dit artikel mededeling is gedaan.

6. In het beheer van de goederen van de geïnterneerde en in het waarnemen van diens belangen wordt zoodoorg voorzien op de wijze voorgeschreven in de eerste afdeling van de negentiende titel van het eerste boek van het Burgerlijk Wetboek. Te dien einde wordt aan de Officier van Justitie bij de rechtbank van de woonplaats van de geïnterneerde onverwijld kennis gegeven van de internering. Artikel 13, tweede lid is van overeenkomstige toepassing.

7. Onze Minister van Binnenlandse Zaken bepaalt in overeenstemming met Onze Minister van Justitie, waar de internering geschiedt.

8. Onze Minister van Justitie is belast met het beheer van de inrichtingen alwaar de internering geschiedt, alsmede met de zorg voor de geïnterneerden.

9. Onverminderd het bepaalde in lid 4 wordt een geïnterneerde in vrijheid gesteld, zodra dit naar het oordeel van Onze Minister van Binnenlandse Zaken mogelijk is.

10. Wij geven bij algemene maatregel van bestuur nadere regelen met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid.

11. In spoedeisende gevallen kan Onze Minister van Binnenlandse Zaken in overeenstemming met Onze Minister van Justitie nadere regelen, als bedoeld in het vorige lid, geven of reeds bij algemene maatregel van bestuur gegeven zodanige regelen wijzigen, aanvullen of buiten werking stellen. De door Onze Minister gegeven voorschriften worden op de wijze, door hem te bepalen, bekend gemaakt.

12. Artikel 13, zesde lid, is op deze voorschriften van overeenkomstige toepassing.

Artikel 25

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken kan, indien bij nader onderzoek blijkt, dat een internering geheel ten onrechte heeft plaats gevonden, op verzoek van een gewezen geïnterneerde of diens erfgenamen naar billijkheid een geldelijke tegemoetkoming toekennen voor de schade, welke de gewezen geïnterneerde als onmiddellijk gevolg van de internering heeft geleden.

2. Het daartoe strekkend verzoek wordt slechts in behandeling genomen, indien het is ingediend binnen drie maanden na de dag, waarop de invrijheidstelling heeft plaats gevonden.

Artikel 26

1. De autoriteiten, met de uitoefening van enige in deze wet genoemde bevoegdheid belast, kunnen doen wegnemen, beletten, verichten of in de vorige toestand herstellen hetgeen in strijd met een van haar voorschriften, beslissingen of maatregelen is of wordt gedaan of nagelaten. Dit geschiedt op kosten der overtreeders, tenzij de overtreder buiten hun schuld plaats vond.

2. De in het vorige lid bedoelde kosten worden ingevorderd met toepassing van de wetten van 22 Mei 1845, S. no. 22 en van 1 Juni 1850, S. no. 26, met dien verstande dat:

a. het in te vorderen bedrag wordt gelijk gesteld met inkomstenbelasting;

b. onder „kohier” wordt verstaan een gewaarmerkt afschrift van de door de autoriteiten, bedoeld in het vorige artikel aan de schuldenaar gedane kennisgeving, waarbij het bedrag der kosten is vastgesteld;

c. onder „aanslagbiljet” wordt verstaan een door de Ontvanger gewaarmerkt en gedagtekend afschrift van de onder b bedoelde kennisgeving;

d. voor „belastingschuldige” wordt gelezen: „schuldenaar”;

e. de door de in het vorige artikel bedoelde autoriteiten vastgestelde vervaltermijnen in de plaats treden van die, genoemd in artikel 8 der Wet van 22 Mei 1845, S. no. 22;

f. de ontvanger voor de toepassing van artikel 20 van laatstgenoemde wet geacht wordt ten deze op te treden namens het bestuur der belastingen;

g. de tenuitvoerlegging van het dwangbevel door verzet wordt geschorst.

HOOFDSTUK IV*Straf- en slotbepalingen***Artikel 27**

1. Met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste vijfduizend gulden wordt gestraft:

a. hij die in strijd handelt met een verbod, als bedoeld in de artikelen 12 en 17;

b. hij die in strijd handelt met een beperking, bevel of verbod, als bedoeld in artikel 13, eerste lid;

c. hij die in strijd handelt met een beperking of een verbod, als bedoeld in de artikelen 16 en 23, eerste lid;

d. hij die in strijd handelt met een bepaling of een verbod als bedoeld in artikel 18;

e. hij die in strijd handelt met een bepaling als bedoeld in het eerste lid van artikel 20, of een voorwaarde, als bedoeld in het tweede lid van dat artikel, niet nakomt.

2. Met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van ten hoogste tienduizend gulden wordt gestraft hij die opzettelijk in strijd handelt met een bevel of verbod, als bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder *b*.

3. De feiten, in het eerste lid strafbaar gesteld, worden beschouwd als overtredingen, die in het tweede lid strafbaar gesteld, als misdrijven.

Artikel 28

In geval van veroordeling op grond van het bepaalde in artikel 27 kunnen worden verbeurd verklaard, zulks ongeacht of zij de veroordeelde toebehoren:

- a.* de voorwerpen, door middel van het strafbare feit verkregen;
- b.* de voorwerpen, waarmede of met betrekking tot welke het strafbare feit is gepleegd;
- c.* de voorwerpen, ten aanzien waarvan de rechter beslist, dat zij geacht moeten worden voor de onder *a* bedoelde voorwerpen geheel of ten dele in de plaats te zijn getreden.

Artikel 29

Indien een feit, strafbaar gesteld in artikel 27, wordt begaan door of vanwege een rechtspersoon, wordt de strafvervolgung ingesteld en de straf uitgesproken tegen hem, die tot het feit opdracht gaf of die de feitelijke leiding had bij het verboden handelen of nalaten.

Artikel 30

Indien de misdrijven, bedoeld bij de artikelen 131, 132, 138, 139, 141, 143, 179 tot en met 182, 184, 186 en 187 van het Wetboek van Strafrecht worden gepleegd in een gebied, waarvoor de toestand van verhoogde waakzaamheid of de burgerlijke uitzonderingstoestand geldt, kunnen de bij die artikelen gestelde straffen met een derde worden verhoogd.

Artikel 31

1. Bij de opsporing van de bij deze wet strafbaar gestelde feiten hebben de opsporingsambtenaren te allen tijde vrije toegang tot alle plaatsen, voor zover zij het betreden daarvan voor de goede vervulling van hun taak nodig oordelen. Zo nodig verschaffen zij zich de toegang met behulp van de sterke arm.

2. Is een zodanige plaats een woning, dan treden zij tegen de wil van de bewoner niet binnen dan vergezeld van een hulpofficier van justitie, dan wel voorzien van een algemene of bijzondere schriftelijke last van de Procureur-Generaal bij het Gerechtshof of van de officier van justitie of van een bijzondere schriftelijke last van een hulpofficier van justitie. Van dit binnentreden maken zij proces-verbaal op, waarvan binnen tweemaal vier en twintig uren aan degene, in wiens woning is binnengetreden, een afschrift wordt uitgereikt of toegezonden. In dit proces-verbaal wordt mede van het tijdstip van het binnentreden en van het daarmee beoogde doel melding gemaakt.

3. Zij zijn bevoegd, personen aan te wijzen, die met hen de plaatsen, bedoeld in het eerste lid, kunnen betreden. In het geval, bedoeld in het vorig lid, wordt hiervan melding gemaakt in het proces-verbaal.

Artikel 32

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken is bevoegd het nodige te verrichten tot afwikkeling van de geëindigde toestand van verhoogde waakzaamheid of burgerlijke uitzonderingstoestand.

2. Ten aanzien van de invordering der in artikel 26 bedoelde kosten treedt met de beëindiging van de burgerlijke uitzonderingstoestand Onze Minister van Binnenlandse Zaken in de bevoegdheden van de in genoemd artikel bedoelde autoriteiten.

Artikel 33

In de volgende wetten worden de na te noemen wijzigingen aangebracht:

a. in artikel 13 van de Telegraaf- en Telefoonwet 1904, (*Staatsblad* no. 7) wordt in de aanhef van het tweede lid vóór „staat van oorlog” ingevoegd „de toestand van verhoogde waakzaamheid, van de burgerlijke uitzonderingstoestand of van”;

b. in artikel 64, tweede lid, onder *b*, van het Wetboek van Strafvordering, wordt na „Wetboek van Strafrecht” het woord „en” vervangen door een komma en tussen „wet op de weerkorpsen” en „, of” ingevoegd: „en in artikel 27, tweede lid, van de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag”.

Artikel 34

Deze wet kan worden aangehaald als „Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag” en treedt in werking met ingang van de dag na die van haar afkondiging.

Lasten en bevelen dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister-President,
Minister van Algemene Zaken,

De vice-Minister-President,
Minister zonder Portefeuille,

De Minister van Buitenlandse Zaken,

De Minister van Justitie,

De Minister van Binnenlandse Zaken,

De Minister van Onderwijs, Kunsten
en Wetenschappen,

De Minister van Financiën,

De Minister van Oorlog,

De Minister van Marine,

De Minister van Wederopbouw
en Volkshuisvesting,

De Minister van Verkeer en Waterstaat,

De Minister van Economische Zaken,

De Minister van Landbouw, Visserij
en Voedselvoorziening,

De Minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,

De Minister voor Uniezaken en
Overzeese Rijksdelen a.i.,

De Minister zonder Portefeuille,